

Märts 2010 1(72)

- PILGUHEIT MÖÖDUNUD TEGEVUSELE
- KUULMISABI SAAMISEST 2009. aastal
- TEAVET NEILE VAEGKUUJAILE, KES EI OLE VEEL SUITSUANDURI KOMPLEKTI SAANUD
- ÜHINGUTEL OLID JUUBELID
- PROJEKTIST „EESTI VAEGKUULJATE KATUSORGANISATSIOONI EESTKOSTE VÕIMEKUSE TÕSTMINE“
- UUSI KUULMISABIVAHENDEID
- LÜHIDALT
- KUULMISABI JA KUULMISTEENUSTE SAAJAILE

PILGUHEIT MÖÖDUNUD TEGEVUSELE

Kuigi kevadkuu on juba käes, jätkub kõneainet erakorralisest lumerohkest talvest veel kauaks. Imselt on ka EVL infoleht AURIS jäänud talveunne, sest viimane väljaanne ilmus möödunud aasta oktoobris! Põhiliseks põhjuseks olid eelarvekärped ja 2010 aasta tegevuse hilisem alustamine. Aasta alguses tehti kokkuvõtteid läinud aasta tegevusest. 2009.a. tegevuse majandusaruanne tuleb arutusele EVL Üldkogu aruande-valimiskoosolekul Tallinnas, 14. mail. Põhiülesandeks oli tagada allorganisatsioonide jätkusuutlikkus ja kuulmispuudega inimeste toimetulek. Tegevuse aluseks oli põhiliselt Hasartmängumaksu

Nõukogu poolt rahastatud projektid EPI Koja ja maakondlike puuetega inimeste kodade vahendusel. EVL põhiprojekt „Vaegkuuljad võrdsemaks“ käsitles organisatsioonide arendust, kuulmisabile kaasaitamist-, teabeürituste ja koolituste läbiviimist. Üks huvipakkuvamaid oli Anne ja Pear Tangi juhendamisel, Eesti Kodanikuühiskonna Sihtkapitali poolt rahastatud projekt “Eesti vaegkuuljate katusorganisatsiooni

eeskostevõimekuse tõstmine“. Viidi läbi mitu koolitust organisatsioonide juhtidele ja juhatuse liikmetele, koostati eestkostevalase tegevuse parandamise kava. Projekti esimesest osast tehakse kokkuvõtte käesoleva aasta aprillis. Pingelisest majandusolukorrast tingitud töötuse kasv teeb ka vaegkuuljate jaoks keeruliseks sisenemise tööturule ning seal püsijäämise. 2009. aastal viidi läbi projektijuhi Külliki Bode juhtimisel Vaegkuuljate Liidu liikmetele Tallinnas ja Tartus koolitusseminarid. Euroopa Sotsiaalfondi poolt rahastatud projekti järgnev koolitus toimub käesoleva aasta märtsis.

EVL Keskuses jagame soovijatele vajalikku kuulmisinfot. Kuulmisabivahendeid on tutvustanud MTÜ Jumalalaegas, Tervise Abi OÜ jt. Ettevalmistamisel on EVL Rehabilitatsiooni- ja sotsiaalsuhtlemise osakonna loomine. Organisatsiooni tasandil suhtleme endiselt nii Soome kui ka Rootsi vaegkuuljatega. Koos Külliki Bodega osalesime Taanis rahvusvahelisel rehabilitatsioonialasel konverentsil. Ka noored vaegkuuljad on läbiviinud oma traditsioonilisi kohtumisüritusi. Vaegkuuljate Liidu Juhatuse aktiivsel tegutsemisel saavutati koostöös Sotsiaalministeeriumi-, Tuletõrje- ja Päästeametiga kurtidele ja vaegkuuljatele ettenähtud suitsuandurikomplekti 90 % kompenseerimine. „Innovatsioon ja barjäärivaba Euroopa“ oli põhiteema puuetega inimeste päeva tähistamisel Tallinnas 3. detsembril, millest võtsid osa ka paljud EVL ühingute juhid. 2010 aasta on Euroopas kuulutatud “tõrjutuse ja vaesuse aastaks”. Peame tegema kõik selleks, et

kuulmispuudega inimene ei tunneks end tõrjutuna kuuljate ühiskonnas.

Soovin kõigile vaegkuuljate ühingute juhtidele ja koostööpartneritele kordaminekuid 2010. aastaks võetud ülesannete täitmisel.

Andrus Helenurm

KUULMISABI SAAMISEST 2009. aastal

Analüüsidest kuulmisabi saamist vabariigis 2009. aastal ja võrreldes neid andmeid 2008. aastaga, näib esmapilgul, et tulemused, vaatamata majandusraskustele, on olnud üle ootuste rahuldavad.

2009 aastal anti välja 3749 kuulmisabivahendit, mis on 63 võrra enam kui 2008. aastal. Tuleb aga nimetada, et kuulmisabivahendite hulka on arvestatud ka erisuitsuandurite saajad. 2009. aastal planeeriti rahuldada 1285 taotlejat, kompensatsiooni kogusummaga 3 milj. 140 tuh. krooni. Tegelikult oli riikliku soodustusega erisuitsuanduri saajaid 422 kuulmispuudega inimest. Suitsuandurite kompenseerimiseks kulutati 1 303 390 krooni. 2009.aastal vahetati viiel kohleaarimplantaati kasutaval inimesel välja kõneprotsessor, millede toetussumma oli 580 100 krooni. Kuulmisabivahendite kogumaksumus 2009. aastal oli 16 623 239 kr, millest maksis riik 12 425 845 krooni. Suurenemine 2008. aastaga on 1 202 104 krooni, ehk 11 % Tegelikult aga kuuldeaparaadi saajate arv 2009. aastal vähenes, võrreldes 2008. aastaga. Selle põhjuseks oli asjaolu, et

erisuitsuandurid ja kõneprotsessorid kompenseeriti 2009 a. abivahendite eelarvesummast, mitte aga lisarahast, nagu läbirääkimistel lubati. Toetus kuulmisabivahenditele moodustas 2009. aastal 15 % abivahendite kogumaksumusest.

Tabelis on väljatoodud võrdlusandmed kuulmisabivahendite saamisest maakondades ja Tallinnas, aastatel 2007-2009 Kolme viimase aasta jooksul abisaajate arv on tõusnud 1,3 kordseks. Ka maakondade lõikes on kuulmisabi saamine 2009. aastal olnud erinev. Kõige suurem tõus võrreldes 2008 aastaga oli Valgamaal 27 %, Viljandimaal 26 % ja Lääne-Virumaal 24 %. Võrreldes 2008 aastaga vähenes 2009. aastal kuulmisabi vajadus Järvamaal 18 %, Harjumaal 15 %, Ida Virumaal 11 % .Teistes maakondades olid muutused väiksemad. Abivahendeid saanud isikutest on endiselt valdavas ülekaalus pensionieas inimesed - 73 % Abivahendite saajate koguarvust oli lapsed (kuni 18 a.) 7 % Tööealisi kuulmispuudega inimesi oli 765 ehk 20 % .Võrreldes 2008. aastaga on suurenenud kuulmispuudega töötute inimeste arv. Nendele oleks vaja osutada ka Vaegkuuljate Liidu poolset abi.

KUULMISABIVAHENDITE SAAMISEST AASTATEL 2007-2009

Maakonnad ja Tallinn	2007 arv	2007 Riigi toetus (kr)	2008 arv	2008 Riigi toetus kr	2009 arv	2009 Riigi toetus kr
Harjumaa	376	940 659	240	878 772	204	726 985
Hiiumaa	26	82 161	53	148 707	47	139 478
Ida - Virumaa	410	891 273	585	1 413 462	529	1 444 765
Jõgevamaa	106	228 148	119	270 661	136	420 670
Järvamaa	94	215 856	114	251 083	93	267 916
Läänemaa	63	180 291	73	274 212	80	374 432
Lääne-Virumaa	75	444 557	168	422 313	209	816 233
Põlvamaa	43	151 402	95	302 193	106	389 852
Pärnumaa	184	570 525	255	817 491	294	868 754
Raplamaa	73	281 351	125	418 960	118	408 783
Saaremaa	58	119 920	84	254 774	73	194 136
Tartumaa	282	855 571	374	1 324 102	378	1 391 912
Valgamaa	107	233 518	112	242 472	143	553 220
Viljandimaa	95	254 671	200	457 394	252	680 547
Võrumaa	56	134 549	104	238 801	92	266 382
Tallinn	762	2 563 674	985	3 511 968	995	3 481 759
Kokku	2810	8 148 126	3686	11 223 741	3749	12 425 845

Riikliku toetusega väljastasid kuulmis-abivahendeid 8 firmat. Kõige suurema töö on ära teinud Kuulmisrehabilitatsioonikeskus (juhataja A.Kannel), realiseerides 1938 kuulmis-abivahendit riikliku toetusrahaga 4 milj 161 tuh 879 krooni eest. KRRK osutas teenuseid peale Tallinna veel üheteistkümmes maakonnas. SA TÜK Kõrvakliiniku Kuulmiskeskus (juhataja dr. Reet Tikk) 1 562 kuulmisabivahendit, sh. 1 102 kuuldeparaati, 5 kõneprotsessorit, 5 FM seadet ja muid abivahendeid, kogumaksumusega 4 miljonit 962 tuhat 490 krooni. AS Ida Tallinna KNK osakonna poolt väljastati 321 kuuldeparaati, neist 237 soodustusega, millede kompenseerimiseks kasutati riikliku toetust 1 mil 208 tuh 819 krooni. Tervise Abi OÜ (müügijuht Diana Legušš) on riikliku toetussumma 624 445 eest saanud anda kuuldeparaadi 220-le vaegkuuljale. OÜ Corrigo (Jõhvi Haigla SA) poolt tehti kulutusi Ida Virumaa vaegkuuljatele kuuldeparaatide väljaandmisel 407 346 krooni eest.

SA Kõrva-Nina Kurguhaiguste Kliinik (Lääne Tallinna Keskhaigla AS) on väljastanud 610 163 krooni eest kuulmisabivahendeid. Tänuväärset tööd on teinud MTÜ Jumalalaegas (müügijuht Janar Vaik), kelle vahendusel on vaegkuuljad saanud vajalikke kommunikatsiooni abivahendeid. Kui välja arvata erisuitsuandurite maksumus, siis kuulmisabivahendeid realiseeriti 560 836 krooni eest. Esmakordselt on kuulumisteenusid osutanud OÜ Cismed.- 7334 krooni eest. Firma asub Tartus ja tegeleb kohleaarimplantaadi abivahenditega.

Varem oleme võrrelnud väljastatud kuulmisabivahendite keskmist maksumust ka firmade lõikes. Kuulmisabi osutavad firmad on aktsiaseltsid, osahingud, mittetulundusühingud, sihtasutused jm. Nende omapärast võivad keskmise maksumuse näitajad olla mitte võrreldavad. Suhteliselt kalli kuulmisabivahendi saab SA Kõrva-Nina Kurguhaiguste Kliinikust, Auris 1(72)

Paldiski mnt 68a. Abivahendi keskmine maksumus on üle kuue tuhande krooni. Kliinikumi juhataja dr Oliver Vaide soovitab igas eas kuulmispuudega inimestel kasutada kaasaegeid digitaalseid kuuldeparaate.

Küllaltki kõrge hinnaga realiseerib kuuldeparaate AS Ida Tallinna Keskhaigla KNK Keskus. Kuulmisrehabilitatsioonikeskus ja SA TÜK Kõrvakliinik väljastavad vanemaalastele vaegkuuljaile ka AS Tondi Elektroonika kuuldeparaate. Seoses sellega on abivahendi keskmine maksumus jäänud kolmetuhande krooni piiresse.

Soodustusega abivahendite saamise tingimused on 2010. aastal jäänud samaks. Pensionealistele inimestele kuuldeparaatide kompenseerimise piirsumma on endiselt 3500 krooni.

Kuulmisabivahendite kättesaadavus ning valikuvõimalus on väiksem kaugemates maakondades. Leevendust on pakkunud Kuulmisrehabilitatsiooni Keskuse spetsialistide tööväljasõidud maakonna keskustesse, sh Kohtla-Järvele, Saaremaale, Hiiumaale jt Kahjuks ei ole suutnud väljasõite vajalikul arvul teeninduspiirkondadesse korraldada SA TÜK Kõrvakliinik ja AS Ida Tallinna Keskhaigla Kuulmiskeskus.

Igal aastal lisandub uuemaid ja paremaid, kuid ka kallihinnalisemaid kuuldeparaate. Nendega toimetulemine ja käsitlemine jääb sageli ebapiisavaks. Vaegkuuljate ühingute kuulumisnõustajad püüavad küll oma liikmetele seda korvata, kuid paljud vanemaalised jäävad kuuldeparaatide kasutamisel endiselt raskustesse. Ka remondi ja hooldusega on probleeme. Sõidud kuulumiskeskustesse on kallid ja inimesed satuvad tõrjutud olukorda.

Käesolevaks, 2010 aastaks on abivahendite kompenseerimiseks EV Sotsiaalministeeriumi eelarves 83 miljonit krooni. Juba praegu on teada, et 16 kohleaarimplantaati kasutajal on

vaja välja vahetada kõneprotsessor, millede kompenseerimiseks kulub ca 1,9 milj. krooni! Kindlasti on veel ka neid vaegkuuljaid, kes vajavad erisuitsuandureid. Nende saamise tingimused on jäänud samaks nagu 2009. aastal. Kallihinnaliste abivahendite kompenseerimiseks on jäetud reserviraha üldisest abivahendite eelarvest. Esitatud taotlused vaatab läbi ja langetab otsuse Sotsiaalministeeriumi tehniliste abivahendite ja rehabilitatsiooniteenuste ekspertkomisjon.

2010 aasta tuleb kindlasti pingeline, sest juba praegu on tekkinud pensionieas inimestele kuuldeaparaatide saamiseks järjekorrad. Tartu Maakonnas tuleb oodata ca 12 kuud, Järvamaal 10 kuud, Harjumaal 9 kuud. Teistes maakondades on kuni pooleaastased ooteajad.

Kui palju osutub võimalikuks toetada kuulmisabivahendite saajaid, sõltub kuulumisest teostavate firmade ja maavalitsustega sõlmitud lepingutest. Arvesse võttes teiste puudeliikide inimeste üha suurenevat nõudlust abivahendite saamiseks, peavad vaegkuuljad ise oma põhjendatud vajadustest andma teada

omavalitsustele ja kuulumiskeskustele. Ka kuulmispuudega inimesel on õigus olla võrdväärne kodanik kuuljate keskkonnas.

Uno Taimla

Sotsiaalministeeriumi tehniliste abivahendite ja rehabilitatsiooniteenuste ekspertkomisjoni liige.

TEAVET NEILE VAEGKUUJAILE, KES EI OLE VEEL SUITSUANDURI KOMPLEKTI SAANUD

Kindlasti leidub ka käesoleval aastal neid vaegkuuljaid, kes olukorda arvestades peavad hankima oma eluruumi tuleohutuse tagamiseks erisuitsuanduri komplekti. Mitme eluruumi olemasolul, tuleks komplektile lisaks tellida veel üks suitsuandur (saatja).

Soodushinnaga (90%) erisuitsuanduri saamiseks peab isikul olema isikliku abivahendi kaart. Seda saab taotleda arstitöendi alusel elukohajärgsest sotsiaalhoolekande osakonnast.

Firmale MTÜ Jumalalaegas tuleb lähetada põhjendatud taotlus isiku andmetega: nimi ja perekonnanimi, isikukood, isikliku abivahendi kaardi nr ja elukoha aadress.

Neid andmeid saab saata aadressile: Tallinn 101123 Pühavaimu tn 4 postiga või e-postiga janar@laegas.ee ; faksiga, tel nr 609 6611; sõnumiga mob nr 53 838 129. Sõltuvalt elukoha linna- või maavalitsuse abivahendite kompenseerimise võimalustest, saadab firma vajaliku selgitava teate või saadab paari nädala jooksul teie postkontorisse postipaki, milles on suitsuanduri komplekt koos kasutusjuhendiga ja arve. Lisateavet suitsuanduri montaaži ja kasutamise kohta saate kohalikest puuetega inimeste kojast või vaegkuuljate ühingust.

Vajalik info suitsuandurite kohta saate ka EVL kodulehelt www.vaegkuuljad.ee

Paljud vaegkuuljate ühingud on üritustel tutvustanud oma liikmetele erisuitsuandureid, nende kasutamist ja töörežiimi seadmist. Eialgu keerulisena tundunud häiresüsteemi võib kasutusjuhendi järgi paigaldada ja töövalmis seada ka vaegkuulja ise või tema pereliige. Kindlasti tasub aegajalt kontrollida seadmete töökorras olemist.

ÜHINGUTEL OLID JUUBELID

Möödunud, 2009. aastal täitus **10 tegevusaastat** kolmel EVL ühingul.

22. augustil tulid kokku **Saaremaa Vaegkuuljate Ühingu** liikmed, et meenutada, mida kümne aasta jooksul on tehtud. Väikesest organisatsioonist on välja arendatud teovõimeline ühing, kuhu on liitunud *üle kaheksakümne vaegkuulja*. Saaremaa elanikkonna arvu kohta on see hea näitaja.

Juhatuse esinaine **Eda Pöld** on suutnud ühingu poolt teostatava kuulmis-nõustamisteenuse rahastada omavalitsuse sotsiaalteenusena. Läbiviidud üritustest on kõige rohkem olnud loenguid erialaspetsialistidelt, kuulmisalaseid info- ja teabepäevi jm. Osavõturohked on suvised „lestapeod“ ja jõuluüritused. Tegus koostöö toimub Saaremaa Puuetega Inimeste Kojaga ja Tallinna Kuulmisrehabilitatsioonikeskusega ning Kuressaare Linnavalitsusega. Vaegkuuljate Liidu esimees Andrus Helenurm andis aastapäevakoosolekul SVÜ Juhatusele üle EVL TÄNUKIRJA ja avaldas tunnustust tublidele Saaremaa vaegkuuljatele ning soovis häid kordaminekuid ka järgnevatel aastakümnetel.

Järvamaa Vaegkuuljate Ühing alustas oma tegevust 1999. aasta 17. novembril **Sirje Sariku**

juhtimisel. Mitmed vaegkuuljad Türilt ja Paidest olid juba varem EVKÜ liikmed. Ühingu jätkusuutlikkuse on taganud hea koostöö

Järvamaa Puuetega Inimeste Kojaga ja Järva Maavalitsusega. Peaaegu igal aastal viidi läbi kuulmisabivahendite kasutamise õppusi. Alates 2008. aastast juhib Järvamaa VÜ tegevust **Ülle Kruusma**. Ühingul on praegu 45 liiget. Igal aastal lisandub Järvamaal ca sada kuuldeaparaadi saajat. 7. detsembril olid Paides koos Järvamaa vaegkuuljad, et tähistada ühingu 10. sünnipäeva. EVL Tänukirja koos rahalise toetusega andsid üle Andrus Helenurm ja Külliki Bode.

Kuigi **Nõmme Vaegkuuljate Seltsil** möödus asutamisest 10 aastat juba 16. märtsil 2009, tulid Tallinnas ja Nõmmel elavad vaegkuuljad oma tähtpäeväüritusele 10. detsembril. **Rein Järve** on seltsi juhtinud algusest peale. Seltsi liikmed võtavad aktiivselt osa korraldatavatest üritustest (loengud, teabeüritused, koolitused, väljasõidud jm) Suurt rõhku on pandud tervistavatele üritustele: ujumine, kepikõnd, ekskursioonid jm. Rein Järvele on olnud tubliks abiliseks juhatuse liige *Vivi Ruth Kaukver*. Hea koostöö on olnud Nõmme Linnaosa Valitsusega. Rahastatavate projektide teemad olid: „Hinda ja väärtusta kuulmist“ ja „Toeta puudega inimest“.

VS üritustest on osa võtnud mitmed nimekad poliitikud nagu: eurosaadik *Siiri Oviir*, välisminister *Urmas Paet*, endine sotsiaalminister *Maret Maripuu*, praegune sotsiaalminister *Hannes Pevkur* jt. Pidulikul aastapäevakoosolekul Tallinna Puuetega Inimeste Majas olid Nõmme Vaegkuuljate Seltsi Juhatusele ja liikmetele tulnud TÄNU avaldama Nõmme Linnaosavanem *Raivar Vakra*, Sotsiaalministeeriumi esindaja *Monika Haukanõmm*, Tallinna PIK tegevdirektor *Tauno Asuja* jt. EVL Tänukirja ja rahalise toetuse andsid üle Andrus Helenurm ja Uno Taimla.

Käesoleval, 2010. aastal, on juubelitähtpäevad tulemas Pärnumaa-, Põlva- ja Jõhvi Vaegkuuljate Ühingul. Soovime tegusaid ettevõtmisi kõigile Eestimaa Vaegkuuljate Ühingutele!

Uno Taimla

PROJEKTIST „EESTI VAEGKUULJATE KATUSORGANISATSIOONI EESTKOSTE VÕIMEKUSE TÕSTMINE“

Projekti toetab Kodaniku Ühiskonna Sihtkapital (KÜSK).

Projekti senise tegevuse käigus oleme jõudnud tulemusele, kus on valminud EVL eestkoste analüüs, mis annab ülevaatliku pildi organisatsiooni hetkeolukorrast, tema rollist vaegkuuljate huvide eest seismisel ning võimaldab kavandada edaspidiseks tõhusamat tegevust eestkoste vallas. Kirjalikult vormistatud eestkosteanalüüsiga saab tutvuda EVL koduleheküljel <http://www.vaegkuuljad.ee>

Valides pealehe menüüst <projektid> leiata KÜSK projekti sisukorrast vajaliku lingi. Projekti käigus koostatud eestkosteanalüüsi põhjal võib öelda, et Eesti vaegkuuljate katusorganisatsioon teostab eestkoste ligikaudu 75 tuhandele Eesti elanikule. Organisatsioonil on ligi 20 aasta jooksul välja kujunenud võrgustiku organisatsiooniline struktuur, aktiiv ja traditsioonilised tegevused. Senise eestkostetöö üheks tugevamaks küljeks on aktiivsus kirjalike infomaterjalide publitseerimisel ja levitamisel Samuti on EVL olnud aktiivne erinevate projektide algatamisel ja läbiviimisel, mille tegevused võib liigitada eestkoste alla. Vajakajäämiseks võib lugeda organisatsiooni suhteliselt väikest liikmeskonda vaegkuuljate koguarvu suhtes. Eestis võib arvestada ca 75 000 kuulmispuudega inimesega. Maakonna elanike arvust lähtuvalt on seni kõige rohkem ühinguga on liitunud vaegkuuljaid Saaremaal, Põlvamaal, Raplamaal ja Hiiumaal. EVL arengukavas aastateks 2009 – 2010 on planeeritud liikmete arvuks 1150.

Ka rahvusvahelise koostöö potentsiaali on vähe rakendatud, seda põhiliselt rahaliste vahendite vähesuse tõttu.

Valminud eestkosteanalüüsile tuginedes on projekti käigus välja töötatud eestkoste parandamise kava, mida käesoleval perioodil ellu viiakse. Käesolevaks ajaks on läbi viidud 3 õppepäeva, kus liikmesorganisatsioonide aktiiv sai teadmisi eestkostest, selle olemusest, tegemise viisidest ja võimalustest.

Osavõtt seminaridest oli aktiivne, enamus liikmesorganisatsioonide esindajatest pidasid osalemist vajalikuks. Kuulajate tagasisidena toodi välja arvamusi, et lektori esitus oli ehk mõnevõrra keerukas ja teoreetiline ning rohkem oleks oodatud praktilisi nõuandeid. Siiski tõdeti, et saadi juurde kasulikke teadmisi ning võimalusi kolleegidega neil teemadel häid mõtteid ja kogemusi vahetada.

Üheks oluliseks tegevuseks on olnud ka ümaraluanõupidamised, kus põhiteemana käsitleti vaegkuuljate abivahenditega varustamist. Vaegkuuljate abistamine kuulmisabivahendite taotlemisel on olnud EVL üks olulisemaid eestkostelaseid ülesandeid. Projekti ekspert Uno Taimla eestvedamisel on seda probleemi arutatud mitmetel ümaraluanõupidamisel, millest on osa võtnud liikmesorganisatsioonide esindajad, kuulmisrehabilitatsiooniasutused, riigiametnikud (Sotsiaalministeeriumi tehniliste abivahendite ja rehabilitatsiooniteenuste ekspertkomisjon) Osavõtjatele on tutvustatud abivahendeid: kommunikatsioonivõimendeid, eritelefone, häire-signalisaatoreid ja nende vastuvõtjaid jm. 2009.a. septembris toimunud vaegkuuljate ümarlual koostati kirjalik pöördumine Sotsiaalministeeriumile, milles toodi välja puudujäägid vaegkuuljate abivahenditega varustamisel ning päriti aru olukorra parandamise reaalsete võimaluste kohta.

Nõudlus kuulmisabivahenditele suureneb aasta-aastalt, kuid riiklikud toetusrahad on jäänud ikka samale tasemele.

Käeoleval hetkel on eestkostetegevusena käimas kuulmisabivahendite vajaduse väljaselgitamine vanurite hooldekodudes. Vaegkuulmine kui puue, suureneb just vanemas eas. Praeguseks on saadetud kirjad umbes 100-le vanurite hooldekodule küsimusega: millised on lisavajadused kuulmisabivahendite järele? Seni saadud vastuste põhjal võib öelda, et lisavajadus individuaalsete kuuldeaparaatide ja lähisuhtlemisvõimendite järele on olemas. Probleemiks on ka see, et aparaatide kasutamise ja hooldamisega ei tulda sageli toime. Need jäävad kasutult seisma ning hoolealused kaotavad usu, et aparaatide abil on võimalik oma elukvaliteeti parandada.

Ühe eestkoste aktsioonina viidi EVL ekspertide poolt läbi teatrietenduste külastamine. Eesmärgiks oli testida teatrisaalis etenduse kuuldavust ning selgitada, kas vaegkuuljatele sobivate tingimuste loomiseks on ka midagi spetsiaalselt tehtud. Lähemalt saab etenduste testimisest lugeda EVL kodulehekülje blogist.

Projekti käigus on tekkinud idee uurida vaegkuuljate vajaduste rahuldamist ja nende huvide kaitsmist linnades ja omavalitsustes ning edaspidi ka teistes avaliku sektori asutustes. On tehtud algust sellekohase meetodika väljatöötamisega.

Edasistes plaanides on aidata kaasa EVL materiaalse baasi parandamisele - leida võimalusi kuulumistaseme mõõtjate ja müramõõtjate hankimiseks. Neid tehnilisi vahendeid saab edaspidi kasutama hakata vaegkuuljatele ja vaegkuulmisega seotud vajalike teenuste osutamisel.

Samuti valmistatakse ette projekti, mille käigus tuleb edendada EVL võrgustiku rahvusvahelist koostööd ja õppida Põhjamaade kogemusi. Töö

käigus otsitakse rahalisi võimalusi selle projekti elluviimiseks.

Projekti jooksul koostatud eestkoste parandamise kava kuulub elluviimise käigus pidevale täiendamisele. See haakub EVL uue Arengukava aastateks 2010-2012 läbivaatamise ja kinnitamisega EVL Üldkogu koosolekul käesoleva aasta maikuuks.

Pear Tang

Projekti konsultant

NB ! UUSI KUULMISABIVAHENDEID

Bellman Audio Maxi digikommunikaator BE2020

Bellman Audio Maxi on juhtmevaba kommunikatsiooniabivahend, mis kasutab uusimat digitaalset tehnoloogiat parima kvaliteediga kõne ja muusika edastamiseks võimendatult läbi kõrvaklappide kuulajani või silmuse kaudu kuuldeaparaati.

Uudne sisseehitatud mikrofoni on ülitundlik, kuid samas kaitstud seadme kasutamisel tekkivate võimalike mürade eest. Toode on mõeldud eelkõige neile vaegkuuljatele, kes vajavad lihtsalt toimivat seadet nii kodustes tingimustes, vaadates TV-d või kuulates raadiot., kui ka teenindusasutustes või lihtsates vestlustes inimestega. Bellman Audio Maxile on lisatud **teleling**, mis on oluline neis ruumides, kus kasutatakse **silmusvõimendisüsteemi**.

Ühendades Maxi selle süsteemiga:

- On võimalik kõrvaklappidest kuulata esineja kõnet võimendatult, sõltumata oma asukohast saalis ja kaugusest rääkijast.
- On võimalik kuulata kuuldeaparaadiga silmusvõimendi vahendusel võimendatult esineja kõnet sõltumata oma asukohast saalis ja kaugusest rääkijast.

Moodne disainilahendus pakub väga käepärast kasutamismugavust. Võimendamisel on valida 9 helitugevusastme ning 5 tämbriastme vahel. Kasutab tööks 2 AA-tüüpi patareid mis peavad vastu umbes 150 tundi. Bellman Audio Maxi digikommunikaator BE2020 võib tutvuda ka Vaegkuuljate Liidu

Keskuses Tallinnas, Toompuiestee 10 (soovitav etteatamine tel 6616394)

Tellida saab MTÜ Jumalalaeas, müügijuht Janar Vaik mob 53838129

Tootekood 9311

LÜHIDALT

Soomes, Kuopio Ülikoolis tehti 2009.aastal uurimus noorte kuulmiskahjustuste kohta. Taolisi uuringuid on tehtud ka 1990 ja 2000. aastal. Võrdlusandmed näitavad, et *juba iga kolmas noor inimene rikub vabatahtlikult oma kuulmist*. Põhilised on need mürast tingitud kahjustused. Noortel meeldib olla kõva (valju) muusika sees! Paljud mängivad bändides, orkestrites. Levinud on ka autos valju muusika kuulamine. Noorte meeste hulgas on kuulmiskahjustuste sagedus suurem, sest nad tegelevad ka laskmisega (jahil, sõjaväes jm). Töökeskkond, kus on tegemist mootorsaagidega, muruniidukitega, kahjustab hiilivalt kuulmist. Lühendatult Ajakirjast KUULVIESTI 06 2009

NB! Vaegkuuljate Liidu andmetel Eestis viimasel aastakümnel uuringuid noorte kuulmiskahjustuste kohta ei ole tehtud! Vaegkuulmise ennetamiseks soovitame lugeda Eesti Vaegkuuljate Ühingu poolt koostatud ja väljaantud brošüüre: KUULMISHOID ja HOIA KUULMIST (eesti- ja venekeelne) Aasta 2010 on kuulutatud l u g e m i s e aastaks!

Ilmus Põlva Vaegkuuljate Ühingu TEGEMISTE LEHT teine väljaanne.

Esimene, oma ühingu leht, valmis juba 2009. aastal. Juhatuse esinaine Milvi Ojaverre on suutnud oma juhatusel liikmetega läbi viia väga huvitavaid loenguid, ekskursioone ja kuulmisabi

üritusi. Võetakse osa näite- ja tantsuringidest, peetakse meeles sünnipäevalapsi. Vaegkuuljad Põlvamaal on küllaltki arvukalt tulnud osalema ühingu tegevusega. Värvitrukis, huvitavate artiklite ja fotodega Põlva VÜ infolehte on võimalik lugeda ka internetis EVL kodulehel (menüüst valida liikmesühingud)

KUULMISABI JA KUULMISTEENUSTE SAAJAILE

• **Kuulmisrehabilitatsioonikeskus**
Tallinn, Lembitu tn 10b, tel
6 454 046, **E-R 9-15**.
E-post arvo@stillen.ee

• **AS Ida-Tallinna Keskhaigla kõrva-, nina- ja kurguhaiguste osakond** Tallinn, Ravi tn 18, tel. 6207916, 6207061.
E-post raali.raadik@itk.ee

• **SA TÜ Kliinikumi kõrvakliiniku kuulmise ja kõnestamise osakond** Tartu Puusepa 1a tel. 7319100 ja 7319470.
E-post reet.tikk@kliinikum.ee

SA Kõrva-Nina-Kurguhaiguste Kliinik
Tallinn, Paldiski mnt 68a. Tel 640 5570.
E-post oliver.vaide@entc.ee

• **AS Tondi Elektroonika kauplus** Tallinn, Pärnu mnt 142, tel 6115 616 **E-R 9-13.30**
E-post ulo@tondi.ee

• **MTÜ Jumalalaegas** Tallinn, Pühavaimu 4, fax 6096611. Müügijuht Janar Vaik 53 838 129, janar@laegas.ee

• **Tervise ABI OÜ** Tallinn, Ädala 8 tel 6737 818 Müügijuht Diana Legušš, mob 56 451 045 diana@terviseabi.ee

• **Eesti Vaegkuuljate Liit** Tallinn, Toompuiestee 10, tel. 6 616 394
Vastuvõtu päevad teisipäev ja neljapäev info telefonil 6 616 394.

Väljaandja: **Eesti Vaegkuuljate Liit** tel 6 616 394
Toompuiestee 10, 10137 Tallinn

E-post: vaegkuuljad@hot.ee,
Kodulehekülg: <http://www.vaegkuuljad.ee>

Uno Taimla, Enn Kiiler